

MEZŐSÉGI HIRADO

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos: Dániel Géza. Főmunkatárs: Orbán Ferenc

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.

Előfizetési ár;

Egész évre 8 korona

Félévre . . . 4 „

Negyed évre . 2 „

Egyes szám ára 20 fill

Hirdetések díjszabás
szerint.

A magyar nyelv tanítása.

Az utóbbi időben erőteljes áramlás indult meg nálunk a közéletben a magyar nyelvnek az iskolában való tanításának intenzívebbé való tétele céljából. Erélyes hangú miniszteri rendeleteket intéztek a tanfelügyelőségekhez, az iskolafentartó egyházakhoz és községekhez s a törvény szigorát helyezték kilátásba azoknak, akik kötelességeiket a magyar nyelv tanítása körül elhanyagolják.

Őszinte örömmel üdvözljük ezeket a rendeleteket s az ezekben nyilvánuló erélyességet is. Mert szent meggyőződésünk az, hogy a magyar nyelv minél hatékonyabb tanítása az iskolában — nemzeti létérdek. Ha azt akarjuk, hogy magyarnak maradjon ez az ezeréves haza, ha azt akarjuk, hogy be tudjuk tölteni itt a kelet kapujánál világhistóriai hivatásunkat, s végül, ha azt akarjuk, hogy el ne nyeljen bennünket a körülövező germán és szláv néptenger: akkor tanítsunk magyarul olyképpen, hogy esztendőről esztendőre minél többen sajátítsák el az állam nyelvét.

Erélyesen kell már egyszer cselekednünk ezen a téren. A jelenlegi válságos mozgalmas idők szinte fenye-

getően intenek arra, hogy szaporítani, erősíteni kell a magyarul tudó lakosságot, mert koránt sem multak még el tőlünk azok a veszedelmek és megpróbáltatások, amelyek a mult századokban fenyegették nemzeti és állami létünket, amelyek ellen folyton harczban vagy legalább is résen kellett lennünk. A história igazolja hogy a nemzetiségi őstől származó utódok, akik magyarul tudtak s később ezt a nyelvet anyanyelvül használták, mind jó magyar emberekké lettek, akik éltek haltak magyar hazájukért és magyar voltukért. Ez a szempont kell, hogy vezéreljen most is bennünket. Minél többen beszélnek magyarul, annál inkább szaporodik a hűséges honfiak száma. Körülbelül 19 millió lakosa van Magyarországnak, ezek közül csak 10 millió vallja magát magyarnak, kilencz millió románnak, szerbnek, tótnak, szásznak tudja magát. Óriási magyarosítási munka vár tehát még reánk és az utódokra.

A munka oroszlánrészét természetesen a tanítószegség végzi — ez rosszul honorált, lenézett, mellőzött intelligens osztály. A magyar állameszme erősödése szempontjából a tanítószeg helyzetének javítása kell hogy a leg-sürgősebben megoldandó feladatok

közé tartozzék, e helyett azonban csak azt tapasztaljuk, hogy mostoha gyermeke a tanítók ügye a mi közügyeinknek. Holott kettős hivatása van a rossz helyzetben sanyalódó tanítónak nálunk, az első maga a mesterség, a tanítás, a második a magyar nyelv és érzés terjesztése, fejlesztése, szóval a küzdelem a magyarság diadaláért. A nyugat művelt államaiban, a hol egységes népek, rendezett közállapotok közepette élnek, nincsen szükség már a tanító e második hivatására — mégis ott sokkal több gond fordítatik reájuk.

Pedig el kell ismernünk, hogy hivatása magaslatán áll a nemzeti eszme szempontjából a magyar tanítói kar. Szent István napján nagy gyűlésre gyűlt össze Budapesten a magyar tanítószeg színe java s ez a tisztán hivatásának élő testület alig szentelt néhány negyed órát a maga súlyos anyagi helyzete megbeszélésének, a tanácskozás legnagyobb részét a magyar nyelv hatékonyabb tanításának módjai vették igénybe. Számtalan megkapó, emelkedett szellemű felszólalást hallottunk s mindegyikből érző szeretete az édes magyar hazának ángolt felénk. Nyugodtan bocsáthatja a magyar társadalom az ő gyermekeit

A „Mezőségi Híradó” tárcája.

A látogatás.

Régen láttam őket s a mi házuk táját! Egy kies völgy ölébe, melyet két oldalról egymáshoz hol közelebb, hol távolabb álló lankás, erdő koszorúzza halmok és hegyek szegélyeznek, hol az őszi felkelő napsugár bágyadt fénye megtörlik a harmatos levélen s megfürdik egy rohanó folyócska hullámfodrai között, ott van a mi házuk. A keskeny völgy ölében oly szép renddel helyezkednek el az egyszerű hajlékok, oly kellemes benyomást tesznek az átutazóra, hogy az is oda vágyik, a kit semmi, de semmi nem köt oda az idők történeteinek amaz örök láncolatából, mely kapocs lett a mult és jövő között! A kedves falu felett merészen emelkedik fel, elérni vágyva a Bekecs ormát, az egész uralni vágyó, az egész falu népét magához hívó domb, mely telve van minden porszemében a régi- és közelmult sok édes és fájó emlékeivel. Oda jár el gyak-

ran az egész falu népe, ott itatja meg lelkét, ott keresi a multat s a jövőt! E dombocska legtetefében, hova leborítja az őszi felhő is foszlány fátyolát, ott az a hajlék, hová utam vezet, hogy ismét lássam őket, lássam újra a mi házuk táját!

Itt vagyok hát végre oly sok idő után, itt közöttetek, itt tiveletek! Ez nekem a föld legdrágább darabja és ti annak lakói csak némán, szellő susogással, hulló falevél zizegessel üdvözlitek a hazatért fiut, testvért, a visszatérő unokát! Megértem! Hozzatok vágyó lelkem föl fogja a „hozott Isten” üdvözlő szavát s nem tudom leírni, hogy milyen boldog vagyok itt közöttetek állva, tiveletek együtt léve, érettek, az enyéimért veletek együtt imádkozva! Jeretek ide körém, nem jöttem egyedül! Letelepszünk ime a ti vasrácsos hajlékuk — a mi kedves házuk — benső eresze alatt, hogy az én kis fiam hallatára, hadd mondjam el nektek a multat s itt veletek együtt állapítsuk meg a jövőt! A mióta a ti szíveitekben nincsen vágy, nincs öröm, nincs fájdalom, a mióta ti a mi kedves

házunk csendes lakói lettetek, az árva fiu nem árva már, a testvér testvéreket talált, az uuoka, unokát hoz tihozzátok látogatóba! Ugy, ugy! fogadjatok minket itt a legédesebb, a legtisztább szeretettel, hiszen ez a mi kedves házuk, a ti vasrácsos hajlékuk! Fogadjatok úgy mint régen, mikor csak az volt az üdvösségem, ha veletek lehettem, ha titeket ölelhettem!

A sors senkit sem kimél édes szerettem. Az élet terhe reám is nehezül, mint másra s ezek között a reátok való állandó emlékezés, az hogy ti el nem hagytok, hogy velem vagytok mindig, ad erőt a küzdelemre, kitartást a munkára s tanít szeretni. Ugy élek és munkálkodom, a mint azt tőletek tanultam! „A mit érünk azt tőlünk” ez az életbölcesség, a mit ti ma előttem megismételtek! Nem felejtettem el te édes jó anyám a te utolsó szülőtednek adott örökségedet s hogy gyarapítottam-e, ime itt előttem állva kérd számon legkisebb fiadtól! Szeretnek-e az emberek, a világ fiait, ezt kérdezed te kedves nagyanyám tőlem? Oh a szeretet nem olyan,

ennek a tantestületnek rendelkezésére, meg vagyunk győződve arról, hogy magyar tannyelvű iskolából jó magyarok kerülnek ki.

Érdekes, hogy a tanítók nagygyűlésén az a nézet dominál, hogy a magyarság szempontjából föltétlenül szükséges az iskolák államosítása. S valóban, ha radikális megoldást akarnak, nem marad egyéb hátra. De nekünk, sajnos, az iskolakérdésben számolnunk kell felekezetekkel és nemzetiségekkel, amelyek az ilyen radikális megoldást a mi jelenlegi speciális viszonyaink között lehetetlenné teszik.

Azt azonban megkövetelhetjük és meg is tehetjük, hogy a nemzetiségi és felekezeti iskolában oly mértékben tanítsák a magyar nyelvet, hogy a más anyanyelvű gyermek azt ott megtanulhassa. Az anyanyelvénmbántjuk, de hogy magyarul tudjon, azt akarjuk.

Hol a munkáskéz.

Ha végig utazik valaki a Budapest-Zsolna és Zsolna kassai vonalon, egy rendkívül elszomorító látványosságnak lesz a tanuja amely eléggé jellemzi gazdasági viszonyainkat és közállapotainkat.

Hátha még vesz az illető magának annyi fáradságot, hogy egynéhány faluba is ellátogat, hogy ott győződjék meg a lakosság vagyoni és gazdasági viszonyainak a mikénti állásáról.

Amit látni és tapasztalni fog, az szinte megdöbbentő.

Virágzó falvakban, ahol az 1900-iki népszámlálás alkalmával 1200 lelket számolt össze a hatósági község, ma 500—600 lelket alig talál az ember, ezeknek is 50%-a asszony, 40%-a gyermek és csak 10%-a férfi, akik közül azonban a legfiatalabb túlhaladta az 50 évet.

mint régen, mint a hogy azt tanítád nekem, mikor már bölcsőm mellett az édes anyámat helyettesítetted! A emberek már nem fel, de lefelé tekintenek; a napfény nem olyan vakító ma, mint az igazság; a szívek anyaga a régi, de tartalmát a föld légköre adja meg.

Milyen az élet s benne a tied? így kérdezel engem a vasrácsos korlát kapujánál te édes jó testvér s te kedves jó öreg! A rohanó idő megváltoztat mindent! Sem az élet, sem az emberek nem olyanok, mint a milyennek valaha ti ismerétek. Itt most az érdek, a visszavonás, a meg nem becsülés uralma él s senkit se vesznek észre, senki sem boldogul, ki ezeknek ellenszegülni mer! Az én életem feladata ebben küzdeni az árral s megharcolni az élet nemes harcát! Érzem nagy feladat ez s majd ha befogadtok engem is, hogy a mi kedves házunk lakója legyek, majd akkor mondhatom el csak milyen volt az én életem! Nem akarok a magam bírása lenni, ti mindent tudtok, ismertek, láttok engem örökké!

De itt az elválás pillanata . . . bucsuzni kell! Készül bezárulni a vasrácsos kapu, engem hív vissza az élet küzdelme, az

A többi 600 egyén elvándorolt Amerikába kenyeret keresni, vagy megszökött a katonai szolgálat elől. És idehaza?!

Az asszony és gyermek járja a mezőt, törli a földet a gabona alá és ő maga kénytelen tavasztól őszig az összes gazdasági munkát végezni és aratni.

Vág Ujhelytől-Kassáig, tehát a termékeny Vág és Hernádvölgyben hiába kerestem a férfit, aki vágta volna a rendeket. Kis sarlóval a kezében csak asszonyi aratót lehetett látni, aki az árpát, rozst és zabot iparkodott tető alá hordani, hogy legalább az adóra és kenyérre szükséges összeget előteremthesse.

600 kilométer hosszú utvonalon a vasút mindkét oldalán gazdagon termő gabonaföldek terültek el, ahol javában folyt az aratás.

Ezen a rettenetesen hosszú utvonalon 4100 asszony vágta a rendet és csak 3, mond három férfi. A többinek se hire, se hamva. Hiába várja az ember, hogy talán másik határban másképpen fog lenni. Ahány határ, annyi csalódott reménység. És ha véletlenül szóba áll az ember egy-néhány asszonnal és kérdi tőle, hol a férfi, hol a családfenntartó? A válasz erre sohasem más: Amerikában Uram! Ott keresi a pénzt és küldi haza, ha egyáltalán keres valamit.

A jólét nem hiányzik egyes helyeken, azonban itt ezeken a helyeken rettentő módon elszaporodott s ennek az állapotnak a természetes következménye: a vadházaság és a törvénytelen gyermekeknek óriási mértékben való elszaporodása. A közérkölcösségnek rettentő képét nyújtják ezek a felvidéki tót faluk. Pedig már jó lenne ezeknél a dolgoknál az államhatalom közbelépése. Hiszen ami ott végbe megy, az több, mint amennyit meg lehet engedni.

Az egy gyermekrendszerrel tudjuk, hogy mily veszedelmet rejt magában a nemzeti lét, az állami lét fennállására. De ez, ami itt a felvidéken történik, ez már megmetyeljezi az embereket s a következménye az, hogy alig látni fenn a falukban egészséges, ép gyermeket.

elvallalt kötelességek teljesítése, ti velem nem jöhettek, fogva tart titeket a mi kedves házunk! Betelt az én lelkem látogatástok édesen fájó, könnyeket fakasztó gyönyörűséggel! Csakhogy újra láthattalak, csakhogy beszélgethettem veletek s itt lehettem e kedves dombon, a hol van a mi kicsi házunk! Szívembe zárom a megújult emlékeket; lelkembe némaságotok ékesen beszélő ígéit, a mit csak én, egyedül csak én tudok megérteni, Isten veletek! Ti itt maradtok s mégis velem jöttök, alusztok némán s nekem még is örökké éltek, nektek nem fáj semmi s engem tovább tép az élet!

Órizzétek édes álomban az én és enyéim hü emléke mellett a mi kicsi házunkat a ti hajlékotokat. Majd ismét meglátogatunk titeket! A kedves domb felett ha elsír az őszi szellő, lelkem száll abba felétek, ha betakarja a mi kicsi házunkat az őszi köd fátyola, soha sem takar el az titeket előlem! Én titeket voltam, mindnyájataké, az vagyok ma és az leszek mindig!!! Örökre!!!

A viszontlátásra!

Sóvárad, 1905. szept. 9.

Nagy Albert.

A veszedelmes betegségek minden faja dul közöttük, de hiszen ilyen viszonyok között ez természetes is, mert nincs senki, aki ezekről a gyermekekről gondoskodnék. Az anya tul ad rajta, mert fél, hogy a törvényes fél előkerül s meggyül a baja. Az apa pedig tagadja, hogy köze lenne hozzá, mert nem akar ugyancsak bajba kerülni, ha hazajön a férj, kinek, bár csak ideiglenesen is a helyét elfoglalta.

Igy áll a dolog különben a fiatalság azon részénél is, aki 20-ik életévét betöltötte.

A felvidéki vármegyékben hiába hívják sor alá a fiatalságot. Aki itthon van, az nem fog katonai szolgálatot teljesíteni, mert hibás, vagy nyomorék. Azok száma azonban, akik fegyverfogásra alkalmasak lennének, alig teszik ki a sor alá kötelezettek 10%-át. Például veszem Árva megyét, itt 2116-ra rug a hadkötelesek száma a vármegyében. Ezek közül Amerikában van 1695, szerte az országban 200. Liptó megyében a hadkötelesek száma 3130, Amerikában van 2460. Szepes megyében a hadkötelesek száma 4361, Amerikában van közülök 3390. Sáros megyében a hadkötelesek száma 4023, Amerikában van közülük 2673. Turócmegyében a hadkötelesek száma 1711. Több mint 70%-a Amerikában. És így van ez a felvidéki vármegyékben mindenütt. Abauj-Torna, Zemplén, Ung, Bereg, Ugocsa, Máramaros megyékben, Trencsén, Pozsony, Nyitra megyékben pedig alig fog a hadkötelesek 40%-a jelentkezni, ha helyre is áll a törvényes rend, s a válság meg is lesz nldva.

A kivándorlási betegség az embereknél már egészen veszedelmes kórrá nőtte ki magát. Itt már csak gyökeres orvoslással lehet a bajon segíteni. Ha elüszkösödik a seb, akkor már késő lesz az orvoslás. Különösen utját kell szegni már csak azért is, mert már a dunántúli, Duna-Tisza közti és erdélyi vármegyék lakosságára is annyira átragadt ez a betegség, hogy nem sokára egyáltalán nem lehet férfit itthon találni. Hiába lesz akkor minden sopánkodás, Amerika vissza nem adja őket soha, sőt annyira oda fognak szokni, hogy egyáltalán nem fognak visszatérni, hanem végleg megtelepednek odakünn Amerikában, itt hagyván emlékül a magyar államnak a törvénytelen gyermekek ezreit.

HIREK és VEGYESEK.

Emlékeztető.

Szombat, szept. 16. Editha sz. Vasárnap szept. 17. Lamb pk. Hétfő, szept. 18. Kupert, József. Kedd, szept. 19. Januárus vt. Szerda, szept. 20. Euszták vt. Csütörtök, szept. 21. Máté ap. Péntek, szept. 22. Móricz vt. Szombat szept. 23. Tekla sz. vt.

— Szives olvasóink között többen hátralékosok a harmadik negyedévi előfizetési összeggel. Eddig nem szorgalmaztuk annak beküldését, tudva hogy a nyári munkaidő mennyire leköttötte olvasó közönségünket. Legyen szabad e körülményt a záruló negyedév végén és az utolsó negyed kezdetén felemlitenünk.

— Ő Felsége apostoli királyunk Székelyi gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök urat valóságos belső titkos taná-

csossá nevezte ki. A valódi apostoli buzgalmu egyházfő magas kitüntetését igaz örömmel veszi tudomásul nemcsak az erdélyi katholicizmus, hanem az egész magyar közvélemény is, mely az erdélyi püspök valódi apostoli buzgalmát, hazafias és egyházi működését, minden külsőségtől ment áldozatkészségét élénk figyelemmel kíséri. Igaz örömmel regisztráljuk az örömhirt s Istentől kérjük, hogy önagyméltósága sokáig vihesse előttünk a megalkuvást nem tűrő, törhetetlen hitbeli ragaszkodásnak és az öntetlen, szeplőtelen hazaszeretetnek lobogóját. Ad multos annos.

— **Bérmaut.** Gróf Majláth Gusztáv Károly v. b. t. t. erdélyi püspök f. é. szept. 16-tól kezdve a tordaaranyosi esperesi kerületben bérmál. A kiadott utiterv szerint a Mezőség pár községét is meglátogatja. Szept. 27-én Mezőszengyelen, 28-án Mező-Méhesen és 29-én Marosludason lesz. Az egyházfő méltó fogadására az illetékes hatóságok már megtették az intézkedéseket.

— **Megnyitó ünnep.** A sármási állami iskolában ünnepélyesen megnyitották az új iskolai évet. A terembe gyűltek össze a növendékek, hova Juhos igazgatóval az élükön bevonult a tanítói testület. Az igazgató szép beszédet intézett a növendékekhez, melyben lankadatlan szorgalomra, kitartásra intette őket.

— **Iskolai beiratások.** Szeptember hónapja falvakban ép úgy, mint városokon az iskolák megnyitásának ideje. Községünkben a beiratásokat megejtette már az állami elemi iskola igazgatósága és az oktatás is kezdetét vette. Kérve kérjük az iskolai hatóságokat, hogy törvényadta jogaikból parányit se engedjenek és sok szülőnek meggondolatlan, káros vonakodását tegyék lehetetlenné. Sehol annyi iskolázatlan egyén, mint épen a Mezőségen. Nagyon is érthető e ferde állapot következménye. Valahára rendhez kell szoktatni népünket. Kényszeríteni kell, ha szükséges erősebb eszközökkel is, mert még távol áll attól, hogy az iskolázás előnyeiről helyes fel fogása lehessen.

— **Csarnok rovatunk,** a felhalmozódott közlemények miatt, jövő számunkra maradt.

— **Halálozás.** Alólírtak igaz bánattal tudatják, hogy a feledhetetlen, gondos, szerető édes anya, illetőleg nagyanya és dedanya, hú rokon, barát és ismerős: ádámosi Végh Jánosné született siménfalvi Székely Katalin életének 86-ik, özvegyiségének 49-ik évében, f. évi szeptember hó 11-én éjfél 2 órakor végelgyengülésben szereteteinek karjai között elhunyt. Egész életét a jó lstenbe vetett erős hitének s a hozzátartozók boldogításának szentelte, s minden kötelességét híven és szeretettel végezte. A megboldogult hült tetemei saját kívánsága tolytán f. hó 12-én délután 4 órakor a róm. kath. egyház szertartása szerint Magyarókeréken a családi kertben fognak az anyatöldnek átadatni, az engesztelő szent mise áldozat pedig f. hó 13-án dél előtt 10 órakor fog a bánffy-hunyadi róm. kath. templomban az egek Urának bemutatni. Emléke legyen áldott! Magyarókerék, 1905. szeptember hó 11-én. Ádámosi Végh István pénzügyi titkár és neje borbáthvizi Csóka Melanie és gyermekei, ádámosi Végh Matild, férjezett homoródalmási Gothard Sándorné; ádámosi Végh Irma; özv. mezőtelegdi Telegdy Károlyné mint gyermekei. Homoródalmási Gothard

Sándor mint veje, ádámosi Végh Irén, nagyvárad Janki Gyuláné és férje ádámosi Végh Kálmán; ádámosi Végh Katus és férje Balogh Ferencz; homoródalmási Gothard Irma; Dr. Gothard Sándor ezred orvos; Gothard Matild; özv. dr. Binder Albertné; mezőtelegdy Telegdy Árpád tanár nejevel Simon Etelkával; mezőtelegdy Telegdy Ilona, mint unokái. Nagyvárad Jánky Gyula, Mária, Balogh Gizella, Binder Elza, Albert, Sándor, Laura, Telegdy Ilonka, Károly, Laczika dedunokák.

— **Illetékes helyről vesszük az értesítést,** hogy a „Mocsvidéki fogyasztási és értékesítő szövetkezet” sorsa dűlőre jutott. Még f. é. október hó közepén megnyílik a szövetkezeti bolt. Az igazgatóság már ki is fogadta a bolt helyiséget. Csinos új hajlékban, alkalmas helyen, a főut mentén lesz elhelyezve. A jegyzett részvények összegét a részvényesek kötelesek f. é. okt. 3-ig a szövetkezeti pénztárba befizetni. Ellenkező esetben jogaiktól elesnek. Örömmel üdvözljük az annyira szükséges és áldásos intézményt s a buzgó igazgatóságnak erőt és kitartást kívánunk a további munkálkodáshoz.

— **Igazság szerint** be kellene vallanunk, hogy néha-napján mulasztunk mi is valami keveset. Sokszor készakarva tudomást sem veszünk a komédiás csapatról, mely gyors egymásutánban helyezkedik el a mocsai piac-téren. A napokban pláne valóságos cirkusz gyönyörködtette közönségünket. A Bolanden-féle lovarda időzött közöttünk pár napig. Mutatványai szolidak és megtekintésre érdemesek voltak. A közönség is szívesen kereste fel a nálunk nem szokatlan látványosságot. Holdvilágos szép estéken nem is utolsó időtöltés pár órát szórakoztató látványosság megtekintésével tölteni el.

— **Pénz-hiány.** Nagysármáson a múlt hetivásár alkalmával annyira kifogyott az apró pénz, hogy még egy tizest is alig lehetett fölváltani. Üzletekben, postán és hivataloknál, ugy egyeseknél mind csak nagy pénzeket lehetett látni. Hogy hova lett és mikép pusztult ki az aprópénz, azt senki sem tudja. (Boldog Sármás. Jobb így, mint fordítva. Szerk.)

— **Megszökött.** Stein Elek nagysármási faraktáros bátyja Stein Mór e hó elején eltávozott Sármásról. A gála és könnyelmű hivatalnok könyvelő elterjedt hírek szerint az öcscsét becsapta hat ezer koronáig. Rosenbaum volt vendéglőst 100 koronáig s több kisebb-nagyobb kölcsönökkel tovább állott, még a borbély néhány havi járuléka is eluszott. Hollétét senki sem tudja.

— **Simonnak elment volt az esze.** Becsületes cselédleány sirva járt panaszra a szerkesztőségénél. Egyelőre tartózkodunk a bővebb kommentártól. Csupán a tényt jegyezzük le. A múlt napok egyikén a R. F. J.-féle konzorcium helybeli szesz nagy raktárában, illetve borkereskedésében küldötte gazdája borért cselédjét. Valami Kékkő (Grünstein) Simon itt a kiárúsító s ő lett volna hivatott jelzett időben is a kiszolgálásra. Simon ki is szolgált alaposan. Megtöltötte borral az üvegeket s végül ajtót zárt és nyakonragadta a távozni készülő cselédet, kinek vajmi nehéz volt kifejteti magát a nem épen daliás Simon kezéből. Feltételezheti akárki, hogy a 18 esztendő Kékkő Simont a lehető legtisztességtelenebb szándék vezette. Viszont ne csodálkozzék senki, ha az együgyű nép Simon urfi eljárását félremagyarázza s

holmi rituális kellemetlenséget emleget. Mindezek után Simon urfi vallatására került a sor s mi volna természetesebb, minthogy Simon mindent konokul tagad. A cseléd gazdája előtt azonban vallott Simon. Eljárását azzal mentette, hogy elment volt az esze. Ugy hallottuk, hogy a bíróság előtt is lesz folytatása az eseménynek. Mi csak csodálkozásunknak adunk kifejezést, hogy Kékkő Simon még most is a konzorcium alkalmazottja. Hiszen Simonnak még ezután is elmehet az esze. A fogyasztó közönség pedig jól teszi, ha figyelemmel lesz és egymagára nem küldi cselédjét oda, hol Kékkő Simon a kimérő.

Bérbe vagy életjáradék

mellett vétetik egy

100—500 holdas birtok.

Bértartam: 12—19 év.

Részletes ajánlatokat a ki—
adóhivatal továbbít. —

„Jelige 100—500“.

Sz. 3577—1905. tkvi.

Hirdetmény.

A m. kir. igazságügyi miniszter 1903. évi november hó 11-én 35707 I. M. I. szám alatt elrendelte, hogy a mocsai kir. bíróság, mint telekkvi hatósághoz tartozó Botháza község telekjegyzőkönyveibe felvett ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX. t.-cz., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-cz. a tényleges birtokos tulajdonjogának, az 1892. XXIX. t.-czikben szabályozott eljárás és ezzel kapcsolatban a telekkvi bejegyzések helyesbítése foganatosíttassék.

E célból a helyszíni eljárás a nevezett községben 1905. évi október hó 12-én fog kezdődni.

Ennél fogva felhivatnak:

1. mindazok, a kik a telekkvben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel

2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz, tulajdonjogot tartanak, de telekkvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírára az 1886. XXIX. t.-cz. 15—16. és az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényüket a kiküldött előtt igazolják avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek és

3. azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálog-jog vagy megszűnt egyéb jog van nyilvántartásilag bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilváníttatása végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Mocs, 1905. évi szept. hó 2-án.

Torday Sándor,
kir. jbiró.

Sz. 3545/905. tkvi.

H i r d e t m é n y.

Keszű községre nézve az 1892. XXIX. t.-cz. értelmében a tényleges birtokosok tulajdonjogának a telekbejegyzőkönyvekbe való bejegyzése és a telekbejegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítése iránti eljárás befejeztétlen, ez azzal a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cz. 15. és 17. §§-ai alapján ideértve a §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §-a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. XXXVIII. t.-cz. 7. §-a és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §-b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. XXIX. t.-cz. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét támogathatják, a végből törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis az

1906. évi március hó 15-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtásuk be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvántartási jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t.-cz. 16. és 18. §-ainak esetében, ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1906. évi március hó 15-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1-2 pontban körülírt eseteken kívül az eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvántartási jogait bármely irányban sértve vélik — ideértve azokat is, kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1906. évi március hó 15-ik napjáig bezárólag nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmúltá után az említett bejegyzéseket csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvántartási jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a kiküldöttnek eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak,

az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. jbiróság, mint tkvi hatóság.

Mocs, 1905. aug. hó 29.

Torday Sándor,
kir. jbiró.

Az egészség a fő!

melyet csakis kellő szellőztetés által érhetünk el

BECK KAROLY

szabadalmazott ablakszellőztető-készülék-készítő
Budapest, VIII., József-utca 28.
Szabadalmi szám 16794.

BECK KÁROLY-féle ujonnan feltalált és szabadalmazott ablakszellőztető készüléke.

Magyar gyártmány, mely most már felülmúlja az összes külföldi és mostanáig alkalmazott szellőzőket, ugy czélszerűségben, jószágban, mint olcsóságukban. Minden ablakra alkalmazható. Egészségügyi szempontból 45% nyitás által légvonat kizárva.

Ablakszellőztető-készülékem használatban vannak a következő nevezetesebb helyeken: Budapest, Nemzeti Kaszinó, Kossuth L.-utca. — Kereskedelmi Minisztérium, Budán. — Ref. főgymnázium, Deák-tér. — Magy. kir. Ludovika Képzőiskola állami elemi iskolában s több kórházakban és iskolákban, a fővárosban és vidéken, kitünőnek bizonyult.

Megrendelések ugy Budapesten, mint a vidékre gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Ablak-szellőzők 7 kor. 60 fill.-től feljebb — Költségvetések ingyen és bérmentve. —

Több mint 3000 drb már használatban van Számtalan elismerő levél van kezimből, mely a t. közönség meglegedését nyilváníttja. — Mérték vétele végett sziveskedjék hozzám fordulni. Mindennemű épület és műlakatos munkát készítek a legjobb kivitelben.

KERESKEDELMI IRODA BUDAPEST, KEREPESI-UT 65.

Küldemények utánvét mellett.

Szenzációs teljes komplett remek ágykészlet rumburgi vászonból, 2 párna, 1 kaprice, 1 paplan áthúzat, szegélyes, divatos minta 4 frt 90 kr.

Ajour kidolgozás 6 frt 50 kr. Kézi slingelés 7 frt 50 kr.

Kelengyevászon valódi és legfinomabb 6 frt 90 kr.

Különlegesség: Double-selyem imitáció paplan, felül és alul két színben remekül kidolgozva, mindkét oldalán használható, minden színben csak 6 frt 90 kr.

Menyasszonyi és csecsemő-kelengyék már 7 frtól feljebb.

Remek 6 személyes kávé készlet, minden színben csak 95 kr., 1 frt 40 és 1 frt 90 kr.

Finom ajour 6 személyes kávé készlet, minden színben 2 frt 20 kr., 2 frt 90 és 3 frt 45 kr.

Remek 6 személyes vászon Damaszt-garnitúra csak 2 frt 10 kr., 1 frt 90 kr., 3 frt 40 és 3 frt 90 kr.

Szép mintázott vászon törülköző 6 drb csak 1 frt 25 kr., 1 frt 72, 2 frt 90 és 2 frt 10 kr.

30 rőfös csoda vászon csak 3 frt 65 kr.

30 rőfös vég bőrvászon csak 4 frt 15 kr.

30 „ „ irlandi vászon csak 4 frt 95 kr.

30 „ „ gyöngy vászon csak 5 frt 45 kr.

30 „ „ rumburgi vászon csak 5 frt 60 kr.

30 „ „ prima rumburgi vászon csak 6 frt 40 kr.

50 „ „ rumburgi vászon csak 10 frt 40 kr.

30 „ „ jó chiffon csak 4 frt 65 kr.

30 „ „ R. chiffon csak 5 frt 40 kr.

30 „ „ R. R. chiffon csak 6 frt 85 kr.

30 „ „ csikos kanavász csak 3 frt 25 kr.

30 „ „ csikos vagy kockás prima kanavász csak 4 frt 55 kr.

30 „ „ speciális kanavász 5 frt 40 kr.

30 „ „ fehér csikos csínvat 6 frt 35 kr.

30 „ „ fehér virágos csínvat 7 frt 40 kr.

Varrás nélküli vászonlepedő 2 m. hzsszá és 1 1/2 m. széles csak 92 kr.

Ugyanaz remek vászonból 1 frt. 5 kr.

Atlasz-selyempaplan minden színben, gyönyörű kivitelbe 7 frt 50 kr.

Ugyanaz divatos fodorral 10 frt 50 kr.

Paplan-gombok selyem paszomány kézimunka, tucatja 30 kr.

Egyébként minden e szakmához tartozó legfinomabb árukkal is szolgálhatunk s tekintettel arra, hogy csakis direkt

gy rakat képviselünk, ugyanoly, aránylag mesés olcsó árakban szállíthatjuk.

Meg nem felelő visszavétetik.

Creaslepedő legfinomabb, varrás nélküli 1 frt 35 kr.

Remek női ing vászonból kézi himzéssel 85 kr., 1 frt 15 és 1 frt 55 kr.

Remek női chiffon ing schweizi himzéssel csak 1 frt 10, 1 frt 42 és 1 frt 74 kr.

Remek női háló corzeta, nagy választékban csak 98 kr., 1 frt 25 és 1 frt 56 kr.

Remek női chiffon nadrág 90 kr., 1 frt 18 és 1 frt 45 kr.

Remek női chiffon alsószoknyák, himzéssel csak 1 frt 35, 1 frt 75 és 2 frt 25.

Legujabb női ajour vászon ing mesés olcsó ára csak 1 frt 65 kr.

Remek cloth és posztó alsó szoknyák csak 1 frt 65, 2 frt 15 és 3 frt 22 kr.

Férfi ing, legdivatosabb, finom angol batiszt, puha mellű különlegesség 1 frt 55 kr.

Férfi ing, redős, vagy piké mellű legjobb R. chiffonból csak 1 f. 40 kr.

Férfi háló ing legjobb chiffonból divatos mintában csak 1 frt 15 kr.

Selyem cloth paplan, remek munka, minden színben csak 3 frt 95 kr.

Cachemir paplan ép ugy készítve 3 frt 85 kr.

Női és férfi legujabb eqttist divat zsebkendők fehér és mintázott, tucatja 1 frt 75 kr.

Harisnyák, női és férfi, minden árban és minőségben, legjutányosabban.

Pohártörők vászonból, tucatja 96 kr.

Paplanhuzatok mérték után, finom vagy erős szálú vászonból varrás nélkül, egy szélességben 2 frt. Ugyanaz szegélyekkel 2 frt. 50 kr.

Férfi gallérok a létező legjobb és legfinomabb minőségben tucatja 1 frt. 80 kr.

Ugyanaz közép jó minőségű tucatja 1 frt. 20.